

Un aire i un discurs

"Aquesta és la substància de l'aire emès amb soroll, l'explicació profunda, la càrrega cultural, la identitat, la nostra personalitat com a poble, l'herència històrica, la bandera, el programa, la interpretació del fet, en definitiva, el seu context, en la visió del món que té l'autor."

Escriu "un aire" perquè en el títol quedaria poc discret escriure el nom habitual del fenomen: el nom és pet. Gas evacuat per l'anus amb soroll, el defeneix el nou diccionari acadèmic que tenim. És una bona definició: amb soroll. No diu res del gasos evacuats sense soroll, qui sap què són. El fenomen, com vostès saben, té una certa tradició en la literatura, poemes abundants, història, elogis i retòrica. No és una qüestió banal, és part de la vida. Bé, el cas que contaré és el d'un aire o gas que només era conegut en cercles reduïts de la capital del regne de València. Però un gas evacuat amb acompanyament d'ideologia i d'afirmacions d'identitat, un pet nacional, un pet polític, un pet que val per un programa. Com que el gas històric m'ha estat confirmat per tres fonts independents, altes, dignes de tota confiança i molt pròximes als fets, el considere amb garanties per formar part sòlidament de les cròniques.

Era el cas que l'actual president de les Corts Valencianes, molt honorable senyor V. G. L., es trobava en visita més o menys oficial, formal, fa pocs anys, al despatx d'un alt representant del govern valencià, podria ser —no diré si era— d'un conseller, o un altre despatx de formalitat equivalent, amb les butaques tan còmodes que els alts càrrecs gasten per les visites. Llavors el visitant, assegut a la butaca, va deixar anar un gas amb soroll, no sé si prrr o pfff —el diccionari no dóna variants de vocabulari en aquesta acció, és una pena— i tampoc no sé si girant-se una miqueta de costat i alçant una cama, com era tradició local. Almenys a l'Horta, quan jo era menut, hi havia una cançoneta expressiva: "Sento mama, cul baixet, alça la cama i es tira un pet" (il·lustració per lectors no valencians. Sento o Cento és Vicent, com Nelo és Manuel, etcètera). Tots podem, en qualsevol moment i circumstància, en qualsevol despatx, concert o audiència pontifícia, ser autors o víctimes de l'emissió d'aire amb soroll indiscret, tots podem alçar la cama i amollar el pet. És pura fisiologia, estem fets de molt de líquid i d'una mica de gas, i també cal que s'escape, és inevitable. Ja no és tan inevitable somriure al personatge visitat, fer cara de complicitat i, a manera de justificació del petardeig, afirmar: "Es que jo sóc molt valencià." Aquesta és la substància de l'aire emès amb soroll, l'explicació profunda, la càrrega cultural, la identitat, la nostra personalitat com a poble, l'herència històrica, la bandera, el programa, la interpretació del fet, en definitiva, el seu context, en la visió del món que té l'autor. El gas

emès no era un fenomen humà, universal, explicable per la fisiologia de l'aparell digestiu dels mamífers ("la bufa del bou, tot aire", etc.), era un fenomen de substància col·lectiva, una mostra d'etnicitat, una expressió del "ser"—ser valencians— que ens identifica i ens uneix. Això mateix: una ideologia. Potser altres emissions, com un històric gargall a les Corts de Madrid, formen part de la doctrina, però no tinc clara la coherència dels líquids i dels gasos. Espere que no en formen part els sòlids. I tanmateix, l'ideòleg de la ventositat s'equivocava: el pet pot ser molt valencià, però és també molt català, i molt profundament, com ho demostra el fet que ells han escrit sobre el tema molta més literatura que nosaltres, elogis, èglogues i encomis, i tractats de gran mèrit i propietat. Potser la llengua que parlem no és la mateixa, però els pets són compartits. Ho lamentem per la doctrina del senyor V.G.L.: li devia faltar la documentació, en l'instant suprem d'afirmar-se.

Ara el molt honorable senyor, per raons que no són del cas, ha abandonat el lloc de president del seu partit, i ha jurat que es dedicarà només a les altres funcions de moderador del nostre parlament, a la serenitat de l'elevada representació institucional que la societat li atorga. I s'ha acomiadat dels seus companys amb una arenga paternal que, només pel que en reprodueix la premsa de València, devia estar a l'altura de la història i reputació del personatge. Jo hauria pagat entrada per escoltar-lo: una butaca discreta, però amb bona visibilitat. Hauria pagat molts diners. L'espectacle degué ser irrepètible: com una reunió de comissió de falla que s'ha fet massa gran. On el pare-president ja no conserva el control, se'n va, i parla dels amics, dels traïdors i dels aprofitats, dels qui li ho deuen tot a ell, sense ell no serien res, així li ho paguen, i vull que em deixeu en pau perquè Vicente González Lizondo ja és història, i si renunciava a Vicente González Lizondo esteu renunciant a la vostra pròpia història. En fi, així anava el discurs, els retalls són textuals, i part de la clientela va quedar contenta i satisfeta i una altra part no. El protagonista ja és història, en efecte, com ho és Llapissera, el Bombero Torero i la Banda de l'Empastre. Història valenciana, identitat, cultura. Com l'aire emès amb soroll. Però és el creador del primer partit polític que, amb nom de valencià o valencianistes, ha fet un forat important en la vida política. El mèrit és ben seu: que no li ho neguen ara, que no siguem desagraïts.

Joan F. Mira